

***Izvajanje podporne sheme za električno
energijo proizvedeno iz OVE ali visoko
učinkoviti SPTE***

- OBDOBNO POROČILO -

Za obdobje: **od 1. 1. 2024 do 30. 6. 2024**

Datum: 02. 08. 2024

1. Elektrarne v sistemu podpor

Konec junija 2024 je podporna shema obsegala 3.507 enot s skupno nazivno močjo približno 386,8 MW (konec junija 2023: 3.663 enot s skupno nazivno močjo 394,8 MW). Podrobnejša razporeditev je prikazana v spodnji tabeli.

Tabela 1: Elektrarne v sistemu podpor – stanje na dan 30. 06. 2024

Tip naprave	Moč v kW*	Število
Bioplinske naprave	13.585	20
Hidroelektrarne	17.469	72
Individualno	930	1
Sončne elektrarne	266.109	3.178
SPTe elektrarne na fosilna goriva	67.947	198
Elektrarne na lesno biomaso	17.529	36
Vetrne elektrarne	3.210	2
Skupaj	386.779	3.507

* Opomba: Seštevki moči lahko odstopajo zaradi zaokroževanj.

V obdobju januar - junij 2024 je bilo pripravljenih pogodb za 350 entitet (prvih šest mesecev leta 2023 72 entitet), ki so vstopile v podporno shemo na novo, zaradi spremembe lastništva, spremembe vrste podpore ali druge spremembe.

Glede na vrsto izbrane podpore, je imelo konec junija 2024 59,2 odstotkov vseh elektrarn oziroma proizvodnih naprav v shemi kot vrsto podpore izbrano »obratovalno podporo«, delež le-teh po moči pa je še višji, in sicer 65 odstotkov. Ostale proizvodne naprave so imele kot vrsto podpore izbran »zagotovljen odkup«.

2. Izplačila podpor

V prvih šestih mesecih leta 2024 je bilo izplačano za približno 24,7 odstotka manj podpor kot v prvih šestih mesecih leta 2023, ob tem pa je bilo proizvedene tudi za 32,6 odstotka manj električne energije v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta.

Povprečna višina izplačane podpore v prvih šestih mesecih letošnjega leta je znašala 183,97 EUR/MWh, kar je več od povprečne višine izplačane podpore v enakem obdobju leta 2023 (164,65 EUR/MWh).

Tabela 2: Proizvedena elektrika, skupna višina izplačanih podpor ter povprečna višina izplačane podpore v obdobju januar - junij leta 2023 in 2024

Obdobje	januar-junij 2023	januar-junij 2024
Količina električne energije (GWh)	355,30	239,40
Izplačila podpor po pogodbah (v mio EUR brez DDV)	58,50	44,04
Povprečna podpora (v EUR/MWh)*	164,65	183,97

* Povprečna izplačana podpora je izračunana na nezaokroženih vrednostih.

Proizvodnja elektrarn je odvisna tudi od vremenskih pogojev. V nadaljevanju navajamo ključne vremenske indekse (primerjava glede na podatke o dolgoletnih povprečjih Agencije RS za okolje, 1971-2000). Povprečna temperatura v obdobju prvih šestih mesecev letošnjega leta je bila nad dolgoročnim povprečjem (indeks glede na 30-letno povprečje (1971-2000) je znašal 1,159). V opazovanem obdobju je bila tudi količina padavin precej nad dolgoletnim povprečjem (indeks 1,277), nekoliko nad dolgoletnim povprečjem je bilo v omenjenem obdobju tudi trajanje sončnega obsevanja (indeks 1,002).

VREMENSKI INDEKSI v obdobju od januarja do junija 2023 in 2024 (primerjava glede na 30-letna povprečja 1971-2000, vir podatkov: ARSO)

Temperatura (stopinje °C):	I - VI 2024: 1,159	(I - IV 2023: 1,051)
Trajanje sončnega obsevanja (ure):	I - VI 2024: 1,002	(I - VI 2023: 0,971)
Padavine (mm):	I - VI 2024: 1,277	(I - VI 2023: 1,027)

Primerjava prvih treh mesecev leta 2024 z enakim obdobjem v letu 2023 kaže drugačno sliko proizvodnje in izplačil za enote v podporni shemi. V nadaljevanju prikazane razlike so predvsem posledica preslikave cen iz energetskega trga na referenčne cene elementov, na podlagi katerih so določene višine podpor v podporni shemi. Posebej je potrebno omeniti dva elementa, to sta referenčna tržna cena električne energije in referenčna cena zemeljskega plina. Največji vpliv na shemo OVE in SPTE ima referenčna tržna cena električne energije, ki znaša 138,74 EUR/MWh in je negativno vplivala na obratovalne podpore. Prišlo je do upada referenčne cene zemeljskega plina glede na leto 2023 (za 68,2 %), kar se je izrazilo v upadu višin podpor za SPTE enote na zemeljski plin.

Glede na obdobje prvih šestih mesecev letošnjega leta v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta, beležimo padec (evidentirane) proizvodnje pri večini tipov elektrarn v podporni shemi (bioplinske elektrarne, SPTE na fosilna goriva (največji padec evidentirane

proizvodnje med tipi elektrarn), elektrarne na lesno biomaso), ki je predvsem posledica nižjih obratovalnih podpor – v določenih primerih je referenčna tržna cena celo višja od skupnih referenčnih stroškov naprave, kar posledično pomeni, da naprava v aktualnem letu nima dodatne podpore (velja samo za obratovalno podporo). Dvig proizvodnje v prvih šestih mesecih leta 2024 v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta, beležimo pri hidroelektrarnah, sončnih elektrarnah ter v kategoriji drugo.

V prvih šestih mesecih leta 2024 je največji delež proizvedene električne energije iz proizvodnih naprav, vključenih v podporno shemo, ki prejemajo podporo, pripadal sončnim elektrarnam (50,2 %) ter SPTE na fosilna goriva (25,4 %), najmanj pa hidroelektrarnam (0,8 %).

V letu 2024 ima približno 200 enot v shemi višino podpore 0, kar pomeni, da nimajo izplačil za proizvodnjo v letu 2024, prav tako v uradnih evidencah ne beležimo njihove proizvodnje, so pa še vedno vključene v podporno shemo. Posledica manjše proizvodnje enot v podporni shemi so nižja izplačila sheme OVE in SPTE. Glede na obdobje prvih šestih mesecev letošnjega leta v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta beležimo velik padec izplačil za SPTE enote na fosilna goriva, pri ostalih tipih elektrarn (bioplinske elektrarne, elektrarne na lesno biomaso, sončne elektrarne, hidroelektrarne ter v kategoriji drugo) je mogoče opaziti manjši porast izplačil v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta. Padec izplačil za SPTE enote na fosilna goriva je posledica upada referenčne cene zemeljskega plina v letu 2024 glede na leto 2023. V letu 2023 je namreč pri navedenih proizvodnih napravah vpliv višje cene zemeljskega plina prevladal nad višjo referenčno tržno ceno električne energije, posledično je bilo tudi več izplačil (referenčna cena elektrike je imela izničen vpliv zaradi višje cene energenta zemeljskega plina).

Izplačila po vrsti naprave so predstavljena v spodnji tabeli.

Tabela 3: Izplačila podpor v prvih šestih mesecih leta 2024

Tip naprave	Proizvedena električna energija (GWh)	Podpora (v mio EUR)	Delež energije (%)	Delež podpore (%)
Bioplinske elektrarne	29,93	4,25	12,5	9,7
Hidroelektrarne	2,00	0,19	0,8	0,4
Elektrarne na lesno biomaso	22,76	5,03	9,5	11,4
SPTE na fosilna goriva	60,87	6,57	25,4	14,9
Sončne elektrarne	120,20	26,42	50,2	60,0
Drugo	3,65	1,58	1,5	3,6
SKUPAJ	239,40	44,04	100,0	100,0

*Enote, ki imajo višino podpore v letu 2024 0 EUR/kWh in torej nimajo izplačil, nimajo ovrednotene proizvodnje v okviru evidenčnih podatkov.

Izplačila podpor so izvedena na podlagi prejetih računov s strani upravičencev. Z vzpostavitev spletnega portala centra za podpore v letu 2016, se je postopek izdaje računov močno poenostavil in pohitril za številne upravičence, ki so se na portalu registrirali. Upravičenci, ki so vključeni v podporno shemo za proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov energije oziroma visoko učinkovite soproizvodnje toplote in elektrike in ki imajo sklenjeno

pogodbo o zagotavljanju podpore, morajo od 31. januarja 2024 dalje račune izdajati izključno preko spletnega portala centra za podpore.

Slika 1: Absolutna primerjava izplačil in relativna primerjava proizvodnje po tipu naprave v prvih šestih mesecih leta 2024/2023

